

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avdelning 3 Enhet 32

DOM
2015-06-25
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
5569-15

SÖKANDE

Medins Havs och Vattenkonsulter AB, 556389-2545
Företagsvägen 2
435 33 Mölnlycke

MOTPART

Bohuskustens Vattenvårdsförbund, 858500-8165
c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Box 5073
402 22 Göteborg

KONKURRENSVERKET

2015-06-25

Avd

Dnr

KSnr

Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 344495

Postadress

Box 53197

400 15 Göteborg

Besöksadress

Sten Sturegatan 14

Telefon

031 - 732 70 00

E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Telefax

031 - 711 78 59

Expeditionstid

måndag – fredag

08:00-16:00

BAKGRUND

Bohuskustens Vattenvårdsförbund (den upphandlande enheten) har genomfört en upphandling som ett öppet förfarande avseende hydrografi- och växtplanktonundersökningar.

Av tilldelningsbeslut den 22 maj 2015 framgår att den upphandlande enheten beslutade att tilldela kontraktet till SMHI utifrån lägst anbudspris.

YRKANDEN M.M.

Medins Havs och Vattenkonsulter AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs varvid SMHI:s anbud inte beaktas. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. SMHI anger i sitt anbud att de avser anlita tre underleverantörer i uppdraget. Två av dessas företagsnamn går dock inte att återfinna i bolagsregistret och det är således oklart vilka juridiska personer man avser att anlita. Det fartyg som SMHI anger kommer att användas för provtagningen ligger även ute till försäljning. Vidare uppger ett av företagen själva via sin hemsida att företaget är vilande, det har även avregistrerat sig för arbetsgivaravgifter och av årsredovisningen framgår att det kommer att ha en ny inriktning på sin verksamhet. SMHI har inte heller bifogat något åtagande från någon av de tre underleverantörerna och uppfyller därför inte 11 kap. 12 § LOU. Det är således inte visat att SMHI verkligen förfogar över angivna underleverantörens kapacitet för detta uppdrag. Det anges vidare i förfrågningsunderlaget (p. 4.1.2) att anbudsgivaren eller underleverantörerna ska vara ackrediterade för relevanta provtagnings- och analysmetoder. Ingen av de tre uppgivna underleverantörerna, som kommer att utföra provtagningen, är ackrediterade. Enligt Swedacs föreskrifter (STAFS 2010:10) § 25 ska underleverantörer som utför arbete inom SMHI:s ackreditering också vara

ackrediterade. En ackreditering kan således endast avse en juridisk person, inte flera. SMHI uppfyller således inte p. 4.1.2 i förfrågningsunderlaget. Avslutningsvis innehåller SMHI:s anbud en otillåten reservation, genom en hänvisning till att ABK09 gäller i händelse av ett avtal med den upphandlande enheten, som innebär att anbudet är orent. ABK09 innehåller formuleringar som strider mot förfrågningsunderlaget och ger SMHI fördelar som inte kan anses vara förenligt med likabehandlingsprincipen.

Den upphandlande enheten yrkar att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. I förfrågningsunderlaget uppställs inget krav på anbudsgivarna att bifoga samarbetsavtal eller liknande i de fall företagen åberopar annans kapacitet. Det uppställs heller inget krav att de ska namnge eventuella underleverantörer. Vidare uppställs det i förfrågningsunderlaget krav på att analyser ska utföras på ett ackrediterat laboratorium och man ska använda sig av relevanta ackrediterade provtagnings- och analysmetoder. Det framgår även att anbudsgivaren eller den underleverantör som anlitas ska vara ackrediterad för de provtagnings- och analysmetoder som används. Kravet öppnar således upp för leverantörer, som själva inte är ackrediterade för samtliga metoder, att i samarbete med en underleverantör eller samarbetspartner som innehar kompletterande ackrediteringar kunna lämna ett anbud. SMHI är ackrediterade för samtliga moment. Det framgår även av anbudet att all provtagning kommer att ske i SMHI:s regi, med av SMHI inom ackrediteringen utfärdade metoder samt av personal som SMHI utbildat och godkänt. Detta är förenligt med såväl ISO 17025 som för att erhålla och bibehålla för detta uppdrag relevant ackreditering av Swedac. Avslutningsvis har SMHI i sitt anbud angett att inga reservationer är gjorda och det framgår även av ABK09 2 § att avtal gäller före ABK09 i de fall uppdraget grundas på förfrågningsunderlag.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstaterar förvaltningsrätten, i enlighet med vad den upphandlande enheten anför, att SMHI inte har gjort någon otillåten reservation i sitt anbud. Detta framgår tydligt av anbudet, där SMHI uppger att ingen reservation har gjorts, samt av ABK09 2 §. Ansökan ska därför avslås i denna del.

Frågan i målet är då om SMHI uppfyller villkoret i förfrågningsunderlaget avseende ackrediterad provtagning samt villkoret gällande teknisk förmåga och kapacitet genom att anlita underleverantörer.

Krav på ackrediterad provtagning

När det gäller obligatoriska krav, s.k. ska-krav, följer av likabehandlingsprincipen, som uttrycks i 1 kap. 9 § LOU, att den

upphandlande myndigheten inte får efterge eller bortse från dessa krav. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet.

Av ordalydelsen i förfrågningsunderlaget framgår det, i förvaltningsrättens mening, att det är antingen anbudsgivaren *eller* underleverantören som ska vara ackrediterad för provtagningen. Av SMHI:s anbud framgår även att provtagningen ska ske i anbudsgivarens regi av personal som är utbildad samt godkänd av SMHI. Av praxis följer att myndigheter ges ett stort utrymme att upphandla vad de vill och får då också ställa krav utifrån sina behov under förutsättning att ingen av de grundläggande principerna i LOU överträds (jfr RÅ 2010 ref. 78). Det således upp till den upphandlande enheten att utforma villkoren om man vill att en eller alla, både anbudsgivaren och eventuella underleverantörer, ska vara ackrediterade för provtagningen.

Mot bakgrund av ovanstående, samt att SMHI är ackrediterad för provtagningen, anser förvaltningsrätten att det bolaget har anfört inte visar att SMHI inte uppfyller det aktuella ska-kravet. Enligt förvaltningsrättens mening har inte heller någon av de grundläggande principerna i LOU åsidosatts genom att den upphandlande enheten ställt upp och tillämpat de aktuella kraven på uppdraget. Bolagets ansökan ska därför avslås även i denna del.

Krav på teknisk förmåga och kapacitet

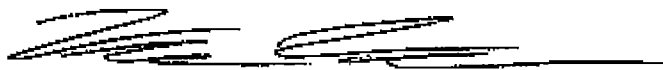
Av anbudet framgår att SMHI inte ensamt har kapacitet att utföra uppdraget utan avser att anlita tre underleverantörer. Bolaget anför att SMHI inte uppfyller kapacitetsvillkoret genom att de inte har bifogat något åtagande från uppgivna underleverantörer, det är även oklart vilka företag som avses anlitas då vissa inte återfinns i bolagsregistret, ett av företagen

uppges vara vilande och den båt som ska användas ligger ute till försäljning. Den upphandlande enheten anför att SMHI uppfyller villkoren gällande kapacitet eftersom det inte finns något krav i förfrågningsunderlaget att namnge underleverantörer eller bifoga samarbetsavtal.

Enligt 11 kap. 12 § LOU får en leverantör åberopa ett annat företags kapacitet. Leverantören ska genom att tillhandahålla ett åtagande från det andra företaget eller på annat sätt visa att de kommer att förfoga nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras. Av praxis från kammarrätterna (se Kammarrätten i Sundsvalls domar i mål nr 240-13 och 2304-09 samt Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 8202-09) framgår att det inte finns ett krav på att en leverantör som vill åberopa ett annat företags kapacitet, i samband med att anbudet lämnas in, ska visa att leverantören kommer att förfoga över det andra företags kapacitet när kontraktet ska fullgöras.

I målet är ostridigt att den upphandlande enheten i förfrågningsunderlaget inte har ställt upp ett krav på att anbudsgivarna till anbudet ska bifoga ett åtagande från ett företag vars kapacitet de åberopar eller namnge eventuella underleverantörer. Mot bakgrund av detta anser förvaltningsrätten att det inte går att ställa högre krav på SMHI än vad som framgår av förfrågningsunderlaget. Särskilt beaktat att ingen av de uppgivna underleverantörerna åberopas för att uppfylla villkoret avseende ackrediterad provtagning. Det har då inte framkommit annat i målet än att SMHI uppfyller villkoret. Ansökan ska därför avslås även i denna del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Kristian Karlemon

Tf. rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Jacob Avellan

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fördras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.